

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

16. søndag i treenighetstiden - 28. september 2014

Prekentekst: Mark 7, 31-37

Lesetekst I: Salme 40, 2-6

Lesetekst II: Rom 8, 19-23

Et glimt av Guds frelsesplan

Denne teksten reiser to spørsmål: 1. Hvorfor stikker Jesus fingrene i ørene på den døve mannen og berører tungen hans med spytt? Kunne han ikke bare sagt et ord og latt være å berøre mannen i det hele tatt? 2. Hvorfor forbyr Jesus vitnene til dette underet å fortelle om det til noen?

La oss ta for oss fortellingen som helhet for å prøve å forstå Jesu handlemåte. Innledningsvis sies det at Jesus nettopp er kommet fra et område der innbyggerne var hedninger, og derfor kunne han ikke uten videre gjøre undere der. I dette området ville Jesus nemlig bli oppfattet som en slags magiker, en «healer» - uten forståelse for hans dypere messianske sendelse. Derfor avviser han i utgangspunktet den syrisk-fønikiske kvinnen som ber om et under (7,26).

På hjemlige trakter

I kontrast til dette reagerer Jesus mye mer umiddelbart positivt når han kommer til Galileasjøen, sine hjemtrakter, der en døv mann blir ført til ham for håndspåleggelse. Men Jesus gjør mer enn det. Han synliggjør underet ved å stikke fingrene i ørene hans og berøre tungen med sitt eget spytt. Han manifesterer dermed Guds synlige og fysiske tilstedeværelse i møtet med den skadede mannen. Han opptrer også som en slags lege, siden folk var vant til den slags opptreden i folkemedisinen. Jesus uttrykker derfor det samme som står i 2 Mos 15, 26: Jeg er Herren din lege!

Her er den *sanne* lege, den som kan helbrede - ikke med noen primitive kunster, men med Guds inngripen. For Jesus løfter blikket mot himmelen og uttaler med myndighet: Effata! Lukk deg opp! (Det arameiske ordet som er brukt i teksten, må ha gjort sterkt inntrykk og blitt husket ordrett. Vanligvis oversettes jo Jesu tale til gresk i evangeliene.)

Straks skjer underet! Mannen hører og snakker og er helt frisk! Kanskje hadde man tross alt ikke forventet det, det var så overveldende og forunderlig at vi får inntrykk av at spytt og berøring vanligvis ikke hadde den slags umiddelbar effekt (se vers 37). Så hvem er egentlig denne gode mannen?

Unngå misforståelser

Spørsmålet henger i luften idet Jesus forbyr dem å fortelle dette videre. Saken er at Jesus ikke ville være noen mirakelmann blant jødene heller, han ville ikke en gang være den Messias jødene forventet på hans tid. Legg merke til at Jesus faktisk også forbød disiplene å snakke om ham som Messias, den salvede kongen: Markus 8,30.

Det er altså misforståelser Jesus vil unngå, han er ikke en politisk befrier slik datidens vanligste oppfatning av Messias blant jødene var. Heller ikke en healer og mirakelmann. Hvem er han da? Han er den som Markus presenterer både i begynnelsen og slutten av sitt evangelium: Guds sønn, hele verdens frelser, den som seirer over døden og har sin rettmessige plass ved Guds høyre hånd. Jesus *er* helbrederen og undergjøreren, den som er Herre over alt det vonde som rammer menneskene.

Men han må tolkes inn i den rette kontekst; den jødiske frelseshistorie der både Menneskesønnen ved Guds høyre hånd, den lidende Herrens tjener som soner folkets synd, og Messias-kongen som bringer Guds rike, hører med. Det er dette de første Jesustroende jøder skjønnte og som gjorde at de fikk lov å proklamere budskapet om Jesus til hele verden.

Et evighetsperspektiv

Som Paulus så fantastisk uttrykker det i Rom. 8,19ff. Her er det skapelsen og syndefallet og fullendelsen i herlighet som er perspektivet. Det Jesus gjør med den døvstumme, er altså å åpne en dør på gløtt inn i Guds frelsesplan, sett i et evighetsperspektiv. Lengselen etter et nytt liv og håpet om forandring blir møtt av Jesus, og hans inngripen i den døde og stumme mannens liv blir et tegn på det som nå skal skje på et dypere plan: Ører skal åpnes for evangeliet og talens bruk skal vitne om den sanne Messias` forvandlende nærvær.

Sangforslag: Jesus från Nasaret går her fram

Anne-Margrete Saugstad

Høgskolelektor ved NLA Høgskolen Staffeldtsgate, Oslo, med kristendomskunnskap hovedfag og teologisk embeteksamen i Det gamle testamente. Nylig blitt pensjonist.
annemsaugstad@hotmail.com